

CEZAR PETRESCU

FRAM, URSUL POLAR

EDITURA
PRUT

CUPRINS

<i>O poveste pentru copiii de ieri și de azi</i> de Ana Bantonă	5
I. O reprezentăție de adio la Circul Struțchi	9
II. Fram face nazuri	18
III. După ce a plecat circul	29
IV. În Arca lui Noe	39
V. Fram s-a născut departe în ghețurile polare	45
VI. Omul, câinele și pușca	52
VII. „Numele tău va fi Fram!”	62
VIII. Îndărăt, spre oceanul polar	70
IX. În ostrovul pustiu, de la capătul pământului	80
X. Cea dintâi întâlnire	88
XI. Bufonul oceanului polar	100
XII. Un prieten mic, în noaptea polară	111
XIII. Fram se leapădă singur de micul lui prieten	122
XIV. Nanuc	136
XV. Sfărșitul	151

1

O REPREZENTAȚIE DE ADIO LA CIRCUL STRUȚCHI

Tigrii intrau în arenă unul câte unul. Pasul lor era mlădios pe nisip. Moale, catifelat, fără zgomot. Nu ridicau nici în dreapta, nici în stânga ochii lor mari, galbeni, de sticlă.

După gratii, mulțimea din staluri privea cu răsuflarea înfiorată de teamă și de placere.

Dar pentru tigrii de Bengal nu se află pe lume această mulțime. Nu merita nicio privire. Pentru dânsii, acum, o singură săptură omenească era: femeia din mijlocul arenei, înfășurată în rochia cu solzi aurii și cu pietre scliptoare.

Ochii ei luceau tot aşa de arzători ca ochii tigrilor. Numai că ochii verzi ai femeii erau poruncitori și neîndurați; pe când în ochii fiarelor se citea o mare supunere și istovire.

Privirile lor se căutau, se așteptau, se întâlneau. Era destul atât ca să se înțeleagă. Ochii femeii străpungeau: ochii fiarelor coborau în pământ.

În mâna întinsă se legăna un bici cu canaf de mătase. Vârful biciului arăta locul fiecăruia:

– Tu, aici!... Tu, dincoace!... Tu, dincolo!

Iar tigrii își luau locul știut fără împotrivire, înaintând cu pașii lor de gumă, balansându-și cozile grele și lungi.

Şase mingi uriaşe de lemn, de o parte. Şase, de cealaltă parte.

Tigrul pipăia cu laba rotundul lemnului. Se înălța cu o zvâcnire ușoară și lină. Se așeza ca o pisică pe vârful unui stâlp de poartă. Pe urmă aștepta rândul celorlalți. Căsca. Își zburlea mustătile țepoase: arăta cerul gurii și colții.

În inima privitorilor tremura un fior. În mintea lor stăruia mereu un gând. Toți știau că, într-o singură clipă, dinții aceia tăioși și puternici, labele cu gheare de fier ar putea sfâșia ca pe-un pui de vrabie femeia cu rochia de solzi aurii și de pietre. Dar *Miss Elian* surâdea. Așa o chema. *Miss Elian* surâdea nepăsătoare. În mijlocul sălbăticinilor se afla singură. Fără nicio armă. Numai cu un bici cu șfichi de mătase și cu privirea ei. Numai cu atât, prefăcea doisprezece tigri cruzi de Bengal în douăsprezece pisici blânde și ascultătoare.

– Toată puterea imblânzitorilor e în ochi! vorbi un domn bătrân din lojă, chiar în fața gratiilor, către nepoțica de alături. Dacă privirea slăbește o singură dată, dacă tigrii simt că dresorul se gândește în altă parte sau că îl prinde frica, atunci toți se năpustesc și...

– Eu mă tem. Nu vreau să vorbești aşa... Mă tem! șopti copila strângându-se de brațul bunicului.

– Sssst! Liniște...

Toți au tăcut. Copila cu paltonașul alb de blană și cu buclele bălane s-a înclăstat mai strâns lângă domnul bătrân. Își aude ticăitul mărunt al inimii.

Cei doisprezece tigri de Bengal, așezați pe mingile de lemn, așteptau acum porunca din ochii femeii.

De sus, din vârful cortului de pânză, lumina electrică se revârsa orbitoare. Două mii de oameni, înghesuiți cot la cot, nu se clintea, împietriți. Era o mulțime foarte amestecată. Săraci și bogați, bătrâni și femei, părinți și copii, slugi și stăpâni. Îi despărțeau numai rândurile de bânci și prețul biletelor. Unii sus, în picioare, la galerie; alții jos de tot, de jur împrejurul gratiilor, pe fotoliile îmbrăcate cu plus roșu. Toți uitaseră grijile de acasă, necazurile și mulțumirile lor mărunte de toată ziua. Copiii nu se mai gândeau la lecții și la bomboanele de ciocolată, la caii de lemn, la păpușile care dau ochii peste

cap și au o muzicuță în piept. Bătrâni nu se mai gândeau la boala și la pensie, săracii la pâinea care s-a scumpit și bogății la automobilele care-i așteaptă afară. Toți au uitat tot. Nu-i mai deosebește nimic unul de altul. Acum privesc ca unul și un singur om. Pe stradă, se temea de lătratul neașteptat al unui cățel cu coada bârligată. Aca-să, tresăreau noaptea speriați când trosnea o mobilă sau când se ivea de sub dulap un șoricel cu ochii de mărgele negre. Aici luau parte la ceva minunat și rar. Douăsprezece fiare sălbaticice, îmblânzindu-se și ascultând de privirea unei femei, de pocnetul unui bici de mătase.

Nu se mai auzi niciun fâșăit de program, niciun glas, niciun scârțăit de scaun, nicio tuse.

„Miss Elian prezintă pentru ultima oară cei doisprezece tigri de Bengal.”

Așa spunea programul.

Era reprezentarea din urmă.

Mâine, circul își va strânge cortul. Toate animalele vor pleca în trenul cu vagoane albe, în alte orașe ale lumii. Poate nu se vor mai întoarce niciodată. Va rămâne în urma lor un loc gol, urât și trist.

Oamenii se vor împrăștia la grijile cele posomorâte. Copiii – la lecții și la animalele fără viață, de lemn vopsit și de pâslă. Părinții – la necazuri. Slugile – la ocara stăpânilor. Viața are să fie, din nou, fără nicio minune: o zi la fel cu ziua cealaltă. Din nou au să uite că mai sunt pe lume vietăți de-o frumusețe sălbatică și fără seamăn, cu blana de catifea, cu ochii de sticlă, cu saltul arcuit ca piatra zvârlită din praștie. Din nou au să tresără speriați când latră într-o curte un cățel cu coada bârligată sau când fugă prin casă un șoricel ca o jucărie cu resort. De aceea s-au mai adunat cu toții încă o dată, să vadă cele două minuni ale Circului Struțchi:

MISS ELIAN CU CEI 12 TIGRI DE BENGAL ȘI FRAM, URSUL ALB

Tigrii așteptau în cerc, pe mingile de lemn. Femeia înfășurată în rochia cu solzi aurii și cu pietre scăpitoare făcu un pas îndărătat. Își

LIBRIS

RAJAH
TIGRU DE BENGAL

